

นโยบายของการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้าง ความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

The Policy of Maintaining the Stability of the Resource Base, and a Balance between Conservation and Sustainable Use

ปิยากรณ์ ลิ้มโพธิ์ทอง
ผศ.ดร.ภัคดี โพธิ์สิงห์, รศ.ดร.ยุภาพร ยุภาศ

บทคัดย่อ

การศึกษานโยบายของการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าทฤษฎีการปฏิบัตินโยบายสาธารณะสามารถนำมาใช้ในการอธิบายสภาพการณ์ของการปฏิบัตินโยบายได้ค่อนข้างดี โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย ๑) การประชาสัมพันธ์ ๒) แรงจูงใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ๓) สมรรถนะ ของหน่วยงานปฏิบัติ ๔) การควบคุม การกระตุ้น การส่งเสริม และการประเมินผล ๕) การมอบหมายภารกิจ และการมอบหมายงาน และ ๖) ความชัดเจนในเป้าหมาย และวัตถุประสงค์

คำสำคัญ: นโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร, นโยบายสาธารณะ

Abstract

Education policy of maintaining the stability of the resource base. And a balance between conservation and sustainable use of this. Keeping in mind that the theory of the practice of public policy. Can be used to describe the conditions of the policy has been quite good. The major factors that affect the success of the implementation include: 1) public relations 2) Incentives for officers 3) performance of the agencies operating 4) controls the stimulation promotion and Evaluation 5) assignment, and 6) clear goals and objectives.

Keyword: Policies to maintain the stability of the natural resources, public policy

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

** อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

๑. บทนำ

นโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ในระยะเฉพาะหน้าเร่งป้องกันและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน เพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารน้ำของประเทศ เพื่อให้การจัดทำแผนงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบเร่งรัดการควบคุมมลพิษทางอากาศ ขยะและน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยโดยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้นจะวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ

โดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นแบบมีมาตรฐาน และพัฒนาระบบตรวจสอบไม่ให้เกิดการลักลอบทิ้งขยะติดเชื้อ และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด^๑

เมื่อพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ตัดสินใจดำเนินนโยบายดังกล่าว เพื่อเร่งป้องกันและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติในระยะต่อไปนั้น การจะให้ผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบและบริหารนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติได้อย่างครอบคลุมทั่วประเทศ ตลอดจนข้าราชการและบุคคลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ยังไม่มีผู้ใดสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่จะทำให้นโยบายสาธารณะดังกล่าวประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายออกมาแต่อย่างใด อีกทั้งปัญหาของการบุกรุกที่ดินของรัฐยังมีอยู่มาโดยตลอด และไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของนโยบายดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล^๒

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษา นโยบายของการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และ

^๑ อักษรภาค ชัยปะละ, *นโยบายการจัดการพลังงานไทย : ศึกษาในบริบทความสัมพันธ์ระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน*, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๒), หน้า ๒๒.

^๒ Borin Un, "Impacts Of Cambodian Decentralization Policy In Fishery Management On Human Security Of Fishers Around The Tonle Sap Lake", *Master Degree Thesis*, (Bangkok : Chulalongkorn University), 2001.

การสร้างความสะดวกระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เพื่อศึกษาประเด็นที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนโยบายสาธารณะดังกล่าว เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. นโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

สำหรับการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ดังนี้

๑. ในระยะเฉพาหน้า ทางรัฐบาลมีความต้องการเร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พร้อมส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ

๒. ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น การกำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน

๓. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารน้ำของประเทศ เพื่อให้การจัดทำแผนงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

๔. เร่งรัดการควบคุมมลพิษทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้นจะวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นแบบมีมาตรฐาน และพัฒนาระบบตรวจสอบไม่ให้มีการลักลอบทิ้งขยะติดเชื้อ และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด^๓

๓. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

นโยบายเป็นอบายหรือกลเม็ดที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรว่าเป็นหน้าที่จะนำไปสู่เป้าหมายของส่วนรวมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเหมาะสมที่สุดหรืออาจกล่าวได้ว่า ความหมายของ “นโยบาย” นั้น คล้ายกับคำว่า “กุศโลบาย” เป็นแง่ที่แสดงถึงความตั้งใจของผู้บริหารในการปฏิบัติงานในอนาคต การนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้นเป็นกระบวนการต่อเนื่องระหว่าง

^๓ Junty Sharma Pathak, “Exploring The Unexplored Paradise, Tourism Industry In Northeast Indian States : Prospects And Problems”, **Master of Arts**, (Bangkok : Chulalongkorn University), 2014.

นโยบายกับการปฏิบัติ ภายใต้ปัจจัยต่างๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การกำหนดกลยุทธ์และการประสานงานในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ควรจะตั้งอยู่บนรากฐานของการปฏิบัติ ซึ่งง่าย ไม่ซับซ้อน ซึ่งหากให้กลยุทธ์ที่ย่างยากซับซ้อนมากเท่าใด โอกาสที่จะประสบความสำเร็จยิ่งมีมาก

Eaton และ Kostka^๔ ได้สรุปคุณสมบัติของหน่วยงานที่รับผิดชอบนำนโยบายไปปฏิบัติว่า ๑) จำนวนบุคลากรและความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบ ๒) ระดับของการควบคุมตามลำดับชั้น ของการบังคับบัญชาหน่วยงานย่อยต่างๆ ภายในหน่วยงานที่รับผิดชอบ ๓) ทรัพยากรทางการเงินของหน่วยที่รับผิดชอบ ๔) ระดับของการสื่อสารของหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมถึงการติดต่ออย่างเสรีระหว่างบุคลากรระดับเดียวกัน ต่างระดับกัน และกับบุคลากรของหน่วยงานนั้น และ ๕) สัมพันธภาพที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการของหน่วยงานที่รับผิดชอบกับกำหนดนโยบายในระดับต่างๆ

ความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบายสาธารณะในทฤษฎีของ Kerr^๕ เห็นว่าจะมีแนวทางการพิจารณาได้ ๓ ลักษณะ คือ ๑)

พิจารณาถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลว ที่การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation or success) ๒) ตัวนโยบายเองสำเร็จหรือล้มเหลว (Implementation failure of success) และ ๓) การตัดสินใจเชิงปทัสฐานว่าสำเร็จหรือล้มเหลว (Normative justification)

Kerr ได้อธิบายหลักการเพิ่มเติมว่า ความล้มเหลวในขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น อาจเกิดจากการที่องค์กรนั้นนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ดีเท่าที่ควร เป็นเพราะองค์กรนั้นอาจมีศักยภาพต่ำ ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และไม่มีเทคนิควิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม โดยเฉพาะกับบุคลากรที่นำไปปฏิบัติ ขาดความสามารถ ขาดทรัพยากรบุคคล ความล้มเหลวของนโยบายในประเด็นนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นเพราะองค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติไม่สามารถทำให้บรรลุความสำเร็จได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะเงื่อนไขอะไรนั้น ก็ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากมาย แต่ถือว่าการล้มเหลวในขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น เป็นส่วนของความล้มเหลวของนโยบายเอง นั้นเพราะ นโยบายไม่สามารถตอบสนองกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นได้จริง (policy does not fulfill the purpose) และความสำเร็จอันเนื่องมาจากการตัดสินใจเชิงปทัสฐาน หมายความว่า เมื่อพิจารณาเป้าหมายของ

^๔ Eaton, S., & Kostka G., *Authoritarian environmentalism undermined? Local leaders' time horizons and environmental policy implementation in China*, (The China Quarterly, 2014), pp. 218, 359-380.

^๕ Kerr, S., & Newell, R. G., "Policy-Induced Technology Adoption : Evidence from the US Lead Phasedown", *Journal of Industrial Economics*, Vol. 51 No. 3 (September 2003) : pp. 317-343.

นโยบายแล้ว เป้าหมายมุ่งให้บรรลุอาจมีความขัดแย้งกับค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม หรือศีลธรรมอันดี นั่นก็คือ เป้าหมายของนโยบายเมื่อปฏิบัติจนบรรลุผลแล้ว อาจมีผลกระทบต่อศีลธรรม ส่งผลให้เกิดความทารุณหรือนโยบายอาจกำหนดคุณค่าของเป้าหมายไม่ชัดเจน (not clear value goals) ทำให้การบริหารบิดเบือน เพราะเป้าหมายและแนวปฏิบัติคลุมเครือ จะทำให้ข้าราชการที่นำนโยบายไปปฏิบัติ สร้างระเบียบ กฎเกณฑ์และมาตรฐานของงานที่สร้างขึ้น สืบเนื่องจากความคลุมเครือของเป้าหมายนี้ ซึ่งเห็นว่ามักเป็นกฎเกณฑ์ที่มุ่งยึดวิธีการ (Mean-oriented) มากกว่ายึดเป้าหมาย (Goals - oriented) ในการกำหนดความสำเร็จ เพราะข้าราชการไม่แน่ใจว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติมุ่งให้เกิดผลอะไรหรือมุ่งให้เกิดผลดีอย่างไร กฎเกณฑ์และมาตรฐานของงานที่สร้างขึ้น จะช่วยให้ข้าราชการแน่ใจว่าเขาได้ทำตามทางที่ถูกต้อง (Right Way) และถือเป็นทางออกที่ดีของข้าราชการ

ปัจจัยทางด้านเนื้อหาสาระของนโยบาย (Policy Content)

๑. ลักษณะของนโยบาย ความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบายนั้น บางส่วนขึ้นอยู่กับประเภทของนโยบาย นโยบายที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดก็คือ นโยบายที่สามารถเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ น้อยที่สุด และมีความ

เห็นพ้องต้องกัน ในวัตถุประสงค์ ระดับสูงในทางตรงกันข้าม ถ้านโยบายเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงมาก และมีความเห็นพ้องต้องการในวัตถุประสงค์น้อย โอกาสที่นโยบายนั้นจะประสบความสำเร็จในทางปฏิบัติ จะน้อย Benoit^๖ ได้สรุปไว้ว่า นโยบายที่มุ่งหวังจะให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวง นอกจากนั้นยังชี้ให้เห็นว่า ความยากหรือง่ายของปัญหาที่นโยบายที่จะแก้ไขจะเป็นส่วนกำหนดความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบายด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายที่สร้างขึ้นในการกำหนดโครงสร้างการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยหลักการแล้วนโยบายที่กำหนดจะต้องสามารถกำหนดกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งลักษณะนโยบายจะประสบความสำเร็จได้ จะต้องมียุทธศาสตร์ ดังนี้ ๑) มีวัตถุประสงค์ชัดเจนและแน่นอน และจัดลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ ๒) ความถูกต้อง และเหมาะสมของทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของนโยบาย ๓) การจัดสรรเงินอย่างเพียงพอ สำหรับหน่วยงานที่จะรับไปปฏิบัติ ๔) การจัดสายการบังคับบัญชาและประสานงานภายใน และระหว่างหน่วยงานที่ปฏิบัติ และ ๕) การกำหนดระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน

สำหรับเนื้อหาสาระของนโยบาย Finkbeiner^๗ มีความคิดเห็นว่า จะมีผลกระทบต่อ การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ๑) นโยบายหรือ

^๖ Benoit, K., & Laver M., **Estimating party policy positions : Comparing expert surveys and hand-coded content analysis**, (Electoral Studies, 2007), pp. 90-107.

^๗ Finkbeiner M., **Product environmental footprint-breakthrough or breakdown for policy implementation of life cycle assessment**, (Int J Life Cycle Assess, 2014), pp. 266-271.

โครงการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ย่อมได้รับการต่อต้านจากกลุ่มที่เสียผลประโยชน์ ๒) นโยบายหรือโครงการที่นำผลประโยชน์อย่างกว้างๆ ไปสู่ชุมชนจะได้ผลในทางปฏิบัติมากกว่านโยบายหรือโครงการที่แคบ ๓) นโยบายหรือโครงการจะมีส่วนกำหนดความยากง่ายในการนำไปปฏิบัติ ๔) ลักษณะของนโยบายหรือโครงการ จะมีส่วนกำหนดความยากง่ายในการนำไปปฏิบัติ และ ๕) เนื้อหาสาระของนโยบายที่กำหนดว่า ใครหรือหน่วยงานใดจะรับผิดชอบการดำเนินการ จะมีส่วนให้การปฏิบัติประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวต่างกัน

สรุปได้ว่า แนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติและปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น ควรพิจารณาจากนโยบายที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนและแน่นอน และจัดลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ อีกทั้งมีความถูกต้อง และเหมาะสมของทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของนโยบาย สอดคล้องกับการจัดสรรเงินอย่างเพียงพอ สำหรับหน่วยงานที่จะรับไปปฏิบัติ โดยเฉพาะการบริหารจัดการกับสายการบังคับบัญชา และประสานงานภายใน และระหว่างหน่วยงานที่ปฏิบัติ นอกจากนี้แล้ว การกำหนดระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด เพื่อการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของนโยบายนั้นๆ

๔. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

จากการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนพบว่า หากต้องการให้นโยบายเกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ควรต้องพิจารณาจากการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นๆ ว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ อย่างไรบ้าง และปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์อย่างแยกจากกันไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมันส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบายนั้นๆ หรือไม่ อาจกล่าวได้ว่า หากต้องการจะบอกว่่านโยบายหนึ่งๆ มีปัญหาต่อนำไปปฏิบัติหรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาอย่างรอบด้าน และเมื่อพิจารณาว่า มีนั้น ก็จำเป็นต้องพิจารณารათต่อไปว่ามีอย่างไร ไม่สามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียว แต่จะต้องพิจารณาเป็นรายกรณีประกอบกับความเข้าใจในแนวคิดและกระบวนการนโยบายตลอดจนโครงสร้างการบริหารงานของรัฐบาลไทยได้เป็นอย่างดี ตลอดจนบริบทที่เปลี่ยนไปอันรายล้อมการบริหารงานภาครัฐที่ไม่ได้มีเพียงรัฐอีกต่อไปที่มีบทบาทในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งจากการวิเคราะห์ของผู้ศึกษาแล้ว ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบไปด้วยปัจจัยต่างๆ ๖ ประการดังนี้^{๘,๙}

^๘ Honig, M. I., *New directions in education policy implementation*, (SUNY Press, 2006), p. 2.

^๙ Dovers, S., *Environment and sustainability policy : creation implementation evaluation*, (Sydney : Federation Press, 2005), p. 125.

๑. ปัจจัยด้านเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของนโยบาย ต้องมีความชัดเจนของนโยบาย ความเข้าใจในเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของผู้รับผิดชอบในโครงการ ความเข้าใจในข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความสอดคล้องในแผนงานโครงการและกิจกรรม เนื่องจากความชัดเจนและความแน่นอน จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบนโยบายนั้น เข้าใจได้โดยง่าย ว่าอะไรคือเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้กำหนดนโยบายต้องการ เมื่อผู้ปฏิบัติเข้าใจว่าอะไรคือความต้องการแล้ว ก็จะทำให้เป็นการง่ายที่ผู้บริหาร สามารถกำหนดภารกิจเด่นชัด มีการมอบหมายงาน กำหนดความรับผิดชอบเฉพาะของแต่ละฝ่ายให้สัมพันธ์กัน อันจะเป็นแนวทางทำให้การประสานงานการทำงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นไปโดยง่ายเป้าหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นเงื่อนไขสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย เพราะเป้าหมายไม่ใช่เป็นเพียงสัญลักษณ์ แต่จะต้องเป็นจริงและเป้าหมายที่คลุมเครือ จะนำไปสู่การกำหนดแผนงานและขั้นตอนการนำไปปฏิบัติที่ซับซ้อน แต่ถ้าหากแผนการปฏิบัติงานมีเป้าหมายชัดเจน จะทำให้การกำหนดเครื่องมือการให้ความสนับสนุน การให้การชี้แนะ และอื่นๆ มีลำดับขั้นตอนชัดเจนแน่นอน จะนำไปสู่ความเป็นศูนย์รวมอำนาจของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เข้มแข็ง

๒. ปัจจัยด้านการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงานมีความชัดเจน ในการกำหนดภารกิจ การจัดสรรอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ความยืดหยุ่นในการทำงาน ความสอดคล้องในการปฏิบัติหน้าที่กับหน่วยงานภายนอก โดยเฉพาะ

ความชัดเจนของการออกแบบแผนงานที่เป็นมาตรฐาน และการกำหนดทรัพยากรที่ชัดเจน จะส่งผลให้มีการกำหนดความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้สัมพันธ์กัน จะเป็นแนวทางทำให้การประสานการทำงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นไปได้อย่างง่าย นอกจากนั้น การกำหนดมาตรฐานการทำงาน จะยังอำนวยความสะดวกให้กับระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้ การจะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องพิจารณาจาก ๑) การมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบมีความชัดเจน ๒) ต้องมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และ ๓) จัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อภารกิจและหน้าที่ที่มอบหมายไป และ ๔) เมื่อเกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติ ต้องมีฝ่ายที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางให้การช่วยเหลือ

ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายขั้นปฏิบัตินี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบระดับล่าง จะต้องปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่หน่วยงานระดับบนและระดับกลางกำหนดอย่างเคร่งครัด โดยยึดภารกิจ และการรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายมาให้ทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานทุกระดับ จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องต่างๆ ที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

๓. ปัจจัยด้านสมรรถนะของหน่วยปฏิบัติ ในเรื่องจำนวนบุคลากร ความรู้ความสามารถ งบประมาณ ระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนอุปกรณ์และวัสดุต่างๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะด้านสมรรถนะของหน่วยปฏิบัติในเรื่องของจำนวนบุคลากร ความรู้ความสามารถ งบประมาณ ระเบียบ

ข้อบังคับ ตลอดจนอุปกรณ์และวัสดุต่างๆ ที่ต้องใช้ ในการปฏิบัติงานนั้น จะต้องมีการบริหารจัดการ ทรัพยากรให้ประสบผลในการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยควรพิจารณาถึงปัจจัย ๕ ประการ ดังนี้ ๑) เงิน ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนกระตุ้นผู้ปฏิบัติ ๒) เวลา ที่ กำหนดนั้นจะต้องเหมาะสมกับลักษณะงาน ๓) ทีม งาน ซึ่งจะต้องมีทั้งจำนวนที่เพียงพอต่องานที่ได้รับ มอบหมาย และความรู้ความสามารถ ๔) อำนาจ ที่ จำเป็นจะต้องให้มาสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อ ให้เกิดความราบรื่นและความรวดเร็ว และ ๕) การ สนับสนุนด้านวิชาการและการบริหารงานจากส่วน กลาง

ทั้งนี้ ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการสร้าง ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับ ทรัพยากรเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทรัพยากร บุคคล อันได้แก่ เจ้าหน้าที่ระดับล่าง ที่ทำหน้าที่ใน การปฏิบัติงานตามนโยบายที่ต้องเดินสำรวจพื้นที่ ป่าไม้ และที่ดินในจังหวัดต่างๆ โดยในการนำ นโยบายไปปฏิบัติจะต้องมาจากฐานคติที่ว่า การนำ นโยบายไปปฏิบัติเริ่มที่ระดับล่าง ไม่ใช่ระดับบน

อาจกล่าวได้ว่า ความล้มเหลวจะเกิด ขึ้นได้ เพราะองค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติมี ศักยภาพต่ำ คือ การมีกำลังคน คือ เจ้าหน้าที่ใน การเดินสำรวจพื้นที่ป่าและที่ดินไม่เพียงพอ ขาด ทรัพยากร ตัวผู้ปฏิบัติขาดความสามารถที่จะนำ นโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นความล้มเหลวใน การปฏิบัติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ปัจจัยที่มีความ สำคัญอย่างมาก ในกระบวนการของการนำนโยบายไป ปฏิบัติ ก็คือ สมรรถนะของหน่วยปฏิบัติที่เกิดขึ้น จากการได้รับการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร

๔. ปัจจัยด้านมาตรการควบคุม ประเมินผล และกระตุ้นส่งเสริมครอบคลุมในเรื่องวิธีการ ควบคุมดูแล และการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยการเดินสำรวจพื้นที่ป่าและที่ดินดังกล่าว นั้น สำหรับในทุกพื้นที่ จำเป็นจะต้องมีระบบการตรวจ สอบ ควบคุม การตรวจสอบควบคุมมีจุดประสงค์ ที่จะทำให้งานที่กำหนดไว้ในนโยบายไม่ถูกบิดเบือน เพื่อให้กองกำกับการเดินสำรวจทำงานมีประสิทธิภาพ กรมที่ดิน กรมป่าไม้ จะต้องวางระบบการวัดและ ประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกันกับหน่วยงานที่ นำนโยบายไปปฏิบัติให้ชัดเจน การเลือกมาตรการ ควบคุม รัฐบาลชอบที่จะเลือกวิธีการแบบ Com- mand and Control มากกว่าวิธีการที่สามารถ ตอบสนองและสอดคล้องกับปัญหา ซึ่งวิธีการดัง กล่าวไม่เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ มาตรการ ควบคุมโดยใช้กลยุทธ์เสมือนกลไกตลาด คือ วิธีการ สร้างพลังสามัคคี เป็นพลังจูงใจที่อยู่เบื้องหลังให้ บุคคลปรับปรุงความเป็นอยู่ทางสังคมให้ดีขึ้น จะ ต้องอาศัยทางเลือกที่จะกระทำอยู่ ๓ ประการ ดังนี้ ๑) การบังคับ โดยกฎหมายที่ตราขึ้นโดยสภาผู้แทนราษฎร ๒) ให้ สิ่งกระตุ้น ส่งเสริมความสนใจของบุคคล และ ๓) ใช้พลังผลักดันทางอารมณ์

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ในทุก สังคมจะใช้มาตรการควบคุมทั้ง ๓ ประการนี้ แต่ จะให้น้ำหนักสัดส่วนที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ แบบแผนของวัฒนธรรมและรูปแบบของการ ปกครองประเทศ ในสังคมอารยะ (Civilized So- cietly) แล้ว การเข้าไปแทรกแซงทางสังคมของ รัฐบาลจะประสบความสำเร็จได้ ก็โดยเลือกวิธีการ

ควบคุมด้วยระบบการกระตุ้นส่งเสริม และสำหรับการประเมินผลการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ ผู้ที่จำเป็นต้องทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมิน ก็คือ ผู้กำหนดนโยบาย (Policy maker) และประชาชน (Citizens) ทั้งนี้ เพราะผู้กำหนดนโยบายและประชาชนจำเป็นต้องทราบประสิทธิผลของนโยบาย ต้องการที่จะรู้ว่าแผนงานที่ออกแบบเพื่อให้หน่วยงานนำไปปฏิบัติเป็นแผนงานที่สามารถนำไปสู่เป้าหมายในสภาพเป็นจริงได้มากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะสะท้อนปัญหาและข้อเสนอแนะ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติ และที่สำคัญสำหรับนักวิเคราะห์ จำเป็นต้องรู้ว่ามียะไรเกิดขึ้นในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ และเพราะอะไรสามารถทำให้เข้าใจปรากฏการณ์ อธิบายและทำนายผลการนำนโยบายไปปฏิบัติได้

อาจกล่าวได้ว่า การตรวจสอบ ควบคุม และการประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา มุ่งหมายให้เกิดประสิทธิภาพ และระบบการประเมินผลที่สมบูรณ์ ซึ่งจะส่งผลให้มีการใช้ระบบการให้คุณให้โทษ เป็นไปอย่างเป็นธรรม การมีเครื่องมือควบคุมติดตามและประเมินผล โอกาสที่แผนจะถูกนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลจะมีมากขึ้น เพราะเครื่องมือเหล่านี้ จะทำให้ผู้รับผิดชอบสามารถควบคุม ตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติ และสามารถแก้ไขสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลา และการประเมินการนำนโยบายไปปฏิบัติช่วยให้ทราบผลสำเร็จหรือล้มเหลวทั้งในระดับบุคคล องค์กร และชุมชน เนื่องเพราะว่าอุปสรรคส่วนใหญ่ จะเกิดจากการควบคุมงานตามนโยบาย ได้แก่ ๑)

การกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้รับ หมายงานยังไม่แน่นอน และแจ่มชัด อีกทั้งผู้รับ มอบอำนาจ ขาดความรับผิดชอบเท่าที่ควร ๒) การ กำหนดมาตรฐาน ของงานสูงเกินความเป็นจริง ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมุ่งเน้นไปที่ปริมาณงาน มากกว่าคุณภาพตำแหน่งผลการปฏิบัติงาน และความถูกต้อง ๓) วิธีการรายงาน และการนำผลของรายงาน มาพัฒนาแก้ไขการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ ยิ่งล่าช้า เพราะมี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขัดขวางการทำงานให้อิสระ ๔) ตัวผู้บังคับบัญชา ไม่มีเวลาพอที่จะจะตรวจ ตราควบคุมได้อย่างทั่วถึง และ ๕) การขาดการ ประสานงานที่ดีพอในทุกส่วนและทุกระดับ

๕. ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ครอบคลุม การประชาสัมพันธ์ เนื้อหาสาระที่ใช้ในการสื่อสาร ผลของการประชาสัมพันธ์ที่มีต่อการปฏิบัติงาน ความ จำเป็นในการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ นั้น มีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของนโยบาย คือ ถ้า ประชาชนไม่ได้รับทราบถึงการเมืองนโยบายดังกล่าว แล้ว หรือทราบแล้ว แต่ไม่ได้มาดำเนินการตรวจสอบ ระวังตัวการบุกรุกพื้นที่ดิน อาจด้วยความไม่ เข้าใจหรือสาเหตุอื่น นโยบายดังกล่าวนี้ จะประสบ ความล้มเหลวโดยสิ้นเชิง เพราะในการประชาสัมพันธ์ สิ่งหนึ่งที่เป็นหลักการสำคัญ คือ กรมที่ดินและกรม ป่าไม้ จะต้องบอกกล่าวล่วงหน้าให้ประชาชนทราบ ถึงนโยบายของรัฐบาลทั่วทุกพื้นที่ โดยต้องแจ้งให้ ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน วัน เริ่มต้น และวันสิ้นสุดของการปฏิบัติงานของ นโยบาย วิธีการดำเนิน สิทธิและหน้าที่ของ ประชาชน ที่จะต้องนำเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ ผู้ที่

ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ดังกล่าว จะต้องศึกษาหลักการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. ต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก

๒. ต้องเข้าใจและรู้จักใจคนกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อุปนิสัยใจคอของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อโน้มน้าวและดึงให้เข้าสู่จุดมุ่งหมายร่วมกันได้

๓. ต้องรู้นโยบายของกรมที่ดิน กรมป่าไม้ และขั้นตอนวิธีการต่างๆ ในการเดินสำรวจพื้นที่อย่างแท้จริง

๔. รู้เทคนิคการใช้เครื่องมือสื่อสัมพันธ์ต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เอกสาร หนังสือพิมพ์ และสื่อออนไลน์ที่ทันสมัย

๕. ยึดหลักความจริงและสุจริตใจเป็นหลัก

๖. ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันโดยสม่ำเสมอ

๗. ต้องเปิดเผยความรู้ ความจริงอย่างตรงไปตรงมา

๘. บุคลากรที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนอุปกรณ์ในการประชาสัมพันธ์ต้องมีคุณภาพสูง

๙. การประชาสัมพันธ์ต้องมุ่งให้เข้าถึงผู้มีอิทธิพลในสังคมเป็นประการแรก และโดยผ่านผู้มีอิทธิพลในสังคมไปสู่ประชาชน ผู้มีอิทธิพลในที่นี้ หมายถึง ผู้มีความคิดดีหรือกระทำเป็นที่เชื่อถือของคนหมู่มาก หรือเป็นผู้ที่สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของคนหมู่มากได้

อาจกล่าวได้ว่า การจะเผยแพร่ หรือกระจายข่าวสารต่างๆ ในงานประชาสัมพันธ์

จำเป็นจะต้องใช้สื่อและเครื่องมือเป็นตัวกลางถ่ายทอด ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ นิยมศรัทธา และสามารถเรียกร้องความร่วมมือสนับสนุนได้ แต่ในการติดต่อสื่อสาร ทำความเข้าใจกัน ไม่ว่าจะสื่อจะออกมาเป็นคำพูด สิ่งพิมพ์ ตลอดจนสื่ออื่นๆ ล้วนแต่ต้องอาศัยเครื่องช่วยในการทำงาน เพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้รับและผู้ฟังได้รับข่าวสารและข้อมูลถูกต้องตรงกัน เพราะว่างานประชาสัมพันธ์จะสำเร็จหรือล้มเหลวในส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการใช้เครื่องมือและสื่อในการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมถูกต้องตามลักษณะการใช้สื่อ และต้องพิจารณาถึงข้อดี ข้อเสีย ของเครื่องมือและสื่อประเภทต่างๆ ในการใช้ที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจกระทำได้ หลายวิธี โดยใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆ เข้ามาช่วยส่งเสริมให้การประชาสัมพันธ์ของงานเดินสำรวจพื้นที่ เพื่อบอกกล่าวชี้แจงให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้องถ่องแท้ เพื่อให้ผู้มีสิทธิในที่ดิน ซึ่งจะต้องนำเดินสำรวจพื้นที่ได้ทราบเพื่อสร้างค่านิยมและศรัทธาให้กรมที่ดิน กรมป่าไม้ และเพื่อเรียกร้องความร่วมมือสนับสนุนจากกลุ่มประชาชน ในการติดต่อสื่อสารการประชาสัมพันธ์กับกลุ่ม โดยการใช้เครื่องมือและสื่อต่างๆ ย่อมอาจทำได้หลายวิธี เช่น สื่อประเภทการพูด วิทยุ กระจายเสียง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อออนไลน์ และสิ่งตีพิมพ์ช่องทางอื่นๆ

๖. ปัจจัยด้านการสร้างแรงจูงใจให้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชน ครอบคลุมในเรื่องความเข้าใจในประโยชน์ที่เจ้าหน้าที่และประชาชนจะได้รับความสะดวกในหลักเกณฑ์และวิธีการ และความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นถ้าไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง โดย

จะต้องพิจารณาว่า การกำหนดนโยบายที่นำไปสู่ความสำเร็จ สามารถแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ จะต้องคำนึงถึงประชาชนด้วย ซึ่งเป็นกลุ่มสุดท้ายของกระบวนการการได้รับผลจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะเป็นอย่างไร และมีผลต่อความสำเร็จขนาดไหน ก็จะพิจารณาจากปัจจัย ๓ ประการ คือ ความต้องการของประชาชน การสนับสนุนของผู้นำในพื้นที่ ท่าทีของประชาชนต่อข้าราชการ การทำความเข้าใจกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการที่จะทำให้นโยบายประสบผลสำเร็จ

การนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จ นอกจากจะต้องได้รับการสนับสนุนทางการเมืองแล้ว นโยบายนั้นๆ จะต้องได้รับการสนับสนุนจากสาธารณะด้วย อิทธิพลของสาธารณะในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะแสดงออกอย่างน้อย ๓ ทาง ดังนี้

๑. ทางความคิดเห็นสาธารณะ (Public Opinion) และมักแสดงผ่านทางสื่อมวลชน ความเห็นสาธารณะจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการทางการเมือง ทางด้านกฎหมาย และอื่นๆ

๒. ทางด้านกลุ่มนักกฎหมาย ซึ่งมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงแก้ไข้ระเบียบกฎหมาย หากกลุ่มนักกฎหมายเหล่านี้ พบว่า ความเห็นสาธารณะของแต่ละท้องถิ่น เป็นในทำนองเดียวกัน (homogenous) พวกเขาจะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

๓. ทางด้านผลการสำรวจความเห็นประชาชน (polls) ที่นักบริหารหรือผู้มีอำนาจ

กำหนดนโยบายจัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนนโยบาย การสร้างแรงจูงใจเป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน โดยมีความเกี่ยวพันกับความ ต้องการ (needs) ของบุคลากรในหน่วยงาน และความพยายามของฝ่ายบริหารในอันที่จะสนองความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสมที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานของคนเหล่านี้ มีประสิทธิภาพตามที่ต้องการของฝ่ายบริหาร

ความต้องการของคน จะนำไปสู่การกระตุ้นจูงใจบุคคลให้บุคคลผู้นั้นปฏิบัติงาน หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า ในการจูงใจบุคคลให้ปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหารจะต้องเสนอความต้องการที่บุคคลเหล่านั้นมีความพอใจ การจูงใจจึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานอย่างมาก

อนึ่งในการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลได้ปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหารจะต้องมีความสามารถในการสร้างสภาวะการณ์ที่เหมาะสมแก่บุคคลผู้ปฏิบัติงานในลักษณะดังต่อไปนี้

๑. มอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคคล

๒. ให้การยอมรับนับถือในผลงานของผู้ปฏิบัติงาน

๓. เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง โดยยึดถือระดับความสามารถการปฏิบัติงานเป็นหลัก

๔. ให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

๕. ให้การสนับสนุนความเป็นผู้นำของบุคคล

การมีวิธีในการเพิ่มแรงจูงใจให้กับบุคลากรในการเดินสำรวจพื้นที่ นอกจากจะทำให้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมายหรือมาตรฐานที่ต้องการแล้ว

ยังจะทำให้ขวัญ กำลังใจ และความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานมีมากขึ้นด้วย สิ่งดังกล่าวเหล่านี้ ล้วนแล้วจะนำมาซึ่งความสมัครสมานสามัคคี ความมีประสิทธิภาพและความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานนั้น ฉะนั้น การปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นในบรรยากาศของการทำงาน จึงเป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงาน

๕. สรุป

จากการศึกษา ทำให้ทราบว่า สามารถนำทฤษฎีการปฏิบัตินโยบายสาธารณะ สามารถนำมาใช้ในการอธิบายสภาพการณ์ของการปฏิบัติ นโยบายได้ค่อนข้างดี โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่

๑. การประชาสัมพันธ์ โดยจะต้องดำเนินการอย่างทั่วถึง และมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อกระจายการรับรู้ กระตุ้นให้เกิดความตระหนักต่อการปฏิบัติตามนโยบายทั้งจากกลุ่มเป้าหมายของนโยบายและหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ของ Junty ที่จะต้องเร่งรัดให้ปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ซึ่งจะต้องกระจายการรับรู้และกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด

๒. สร้างแรงจูงใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการจัดสรรสวัสดิการและเบี้ยเลี้ยงเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อ

สร้างแรงจูงใจในการทำงานตามนโยบาย สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ของ Junty ที่จะต้องบริหารจัดการฐานทรัพยากรให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารน้ำของประเทศ เพื่อให้การจัดทำแผนงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยจะต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานตามนโยบาย

๓. สมรรถนะของหน่วยงานปฏิบัติ จะต้องมีการจัดอบรม พัฒนาทักษะ และจัดสัมมนาเกี่ยวกับนโยบายและทักษะที่จำเป็นต้องพัฒนาเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล อีกทั้งยังจะต้องมีการวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ โดยจะต้องมีการพัฒนาตามนโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การควบคุม การกระตุ้น การส่งเสริม และการประเมินผล จะต้องดำเนินการอย่างมีแบบแผน เป็นประจำ และสม่ำเสมอ สอดคล้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ของ Junty ที่จะต้องมีการเร่งรัดให้เกิดการใช้มาตรการทางกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามนโยบายที่กำหนดไว้

๕. การมอบหมายภารกิจ และการมอบหมายงาน จะต้องพิจารณาจากบุคคลที่มีศักยภาพ

และสมรรถภาพเหมาะสมต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เนื่องจากตามนโยบายและหลักการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จะต้องมีการวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ พัฒนาระบบตรวจสอบ และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด ซึ่งจะต้องมีเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่มีศักยภาพและสมรรถภาพอย่างเหมาะสม

๖. ความชัดเจนในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ จะต้องมีการกำหนดแนวทาง การวางแผน อย่างชัดเจน และรัดกุม พิจารณาและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายอย่างสม่ำเสมอ มีการประเมิน ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เนื่องจากตามนโยบายและหลักการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน Junty จะ

ต้องมีการใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด ซึ่งจะต้องใช้การกำหนดแนวทาง การวางแผน อย่างชัดเจน และรัดกุม และกฎหมายเข้ามาบังคับใช้

ทั้งนี้ การดำเนินการในแต่ละปัจจัยทั้ง ๖ ประการดังกล่าวข้างต้นนั้น จะต้องเน้นปัจจัยด้านแรงจูงใจของเจ้าหน้าที่ผู้มาปฏิบัติงานในนโยบายดังกล่าว หากไม่สามารถสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ระดับล่างได้เป็นอย่างดีแล้ว จะทำให้นโยบายไปปฏิบัติไม่เกิดประสิทธิผล ดังนั้น จึงจะต้องมีการตรวจสอบลักษณะงาน การปฏิบัติหน้าที่ และแนวทางส่งเสริมแรงจูงใจของเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามนโยบายมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ :

อักษรวิภาค ชัยปะละ. นโยบายการจัดการพลังงานไทย : ศึกษาในบริบทความสัมพันธ์ระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

๒. ภาษาอังกฤษ

(1) Book :

Benoit, K., & Laver M. **Estimating party policy positions : Comparing expert surveys and hand-coded content analysis.** Electoral Studies, 2007.

Dovers, S. **Environment and sustainability policy : creation implementation evaluation,** Sydney : Federation Press, 2005.

Eaton, S., & Kostka G. **Authoritarian environmentalism undermined? Local leaders' time horizons and environmental policy implementation in China.** The China Quarterly, 2014.

Finkbeiner M. **Product environmental footprint-breakthrough or breakdown for policy implementation of life cycle assessment**, Int J Life Cycle Assess, 2014.

Honig, M. I. **New directions in education policy implementation**, SUNY Press, 2006.

(2) Journal :

Kerr, S., & Newell, R. G. “Policy-Induced Technology Adoption : Evidence from the US Lead Phasedown”. **Journal of Industrial Economics**. Vol. 51 No. 3 (September 2003).

(3) Thesis/Dissertations/Research report :

Borin Un. “Impacts Of Cambodian Decentralization Policy In Fishery Management On Human Security Of Fishers Around The Tonle Sap Lake”. **Master Degree Thesis**. Bangkok : Chulalongkorn University, 2001.

Junty Sharma Pathak. “Exploring The Unexplored Paradise, Tourism Industry In Northeast Indian States : Prospects And Problems”. **Master of Arts**. Bangkok : Chulalongkorn University, 2014.